

A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2011

Tartalom

- 1 Bevezetés
- 1 A regisztrált vállalkozások
- 3 Új regisztrációk
- 3 Felszámolások
- 4 Végelszámolások
- 4 Csődeljárások
- 4 Megszűnések

Bevezetés

2011. december 31-én a regisztrált gazdasági szervezetek száma 1 millió 790 ezer volt, 48 ezerrel több, mint egy évvel korábban. Az új regisztrációk és a megszűnések egyenlegeként a növekedés a bejegyzett vállalkozások számának közel 45 ezres, a nonprofit szervezetek számának 3 ezret meghaladó növekedéséből adódott össze, miközben a költségvetési és társadalombiztosítási szervezetek száma 251-gyel csökkent.

A gazdálkodási formák 2011. január 1-jétől alkalmazott besorolása következtében a nonprofit szervezetek száma jelentősen emelkedett. Ezzel párhuzamosan a társas vállalkozások száma pedig csökkent. Néhány eddig vállalkozások közé sorolt gazdálkodási forma átkerült részben a nonprofit szervezetek, részben az egyéb szervezetek közé. Ezek közül a legjelentősebb a társasházak mintegy 35 ezer tételes átsorolása, mely következtében a nonprofit szervezetek száma közel másfélszeresére ugrott. Emelést érdemelnek továbbá a háztartások, amelyek háztartási munkát végző alkalmazottakat foglalkoztatnak. E gazdálkodási forma kivált az egyéni vállalkozásokból, a változás több mint 1200 egyéni vállalkozást érintett, melyeket az egyéb szervezetek kategóriájába soroltunk be. A többi átsorolás mértéke teljesen elhanyagolható, csupán pár tíz tételt érint.

A regisztrált vállalkozások

A regisztrált vállalkozások számának növekedését a társas vállalkozások és az egyéni vállalkozások számának együttes bővülése eredményezte. 2011 végén 1 millió 651 és fél ezer vállalkozást tartottunk nyilván, 45 ezerrel többet, mint egy évvel korábban. A társas vállalkozások számának emelkedése a korábbi évekhez hasonlóan tovább folytatódott, mértéke 2011-ben 5,3% volt. Az egyéni vállalkozások száma szintén emelkedett, de a növekedés mértéke az előző évi érték felére esett vissza, csupán 1,4% volt.

A **társas vállalkozások száma** 2011. december 31-én 594 ezer volt, 30 ezerrel több, mint 2010-ben. A legnagyobb növekedést továbbra is a társas vállalkozások kétharmadát kitevő korlátozott felelősségű társaságok tekintetében regisztráltuk: számuk az elmúlt egy évben az előző évet is meghaladó mértékben, 10,9%-kal, 38 ezerrel emelkedett. A megelőző időszakot is meghaladó növekedés a decemberben bekövetkezett ugrás-

szerű emelkedésnek is köszönhető, az év utolsó hónapjában a korlátozott felelősségű társaságok száma közel 7 és fél ezerrel emelkedett. Ez a bejegyzési roham a 2012. március 1-jétől megemelkedett cégbejegyzési illetékkel, illetve a cégalapítások jogszabályi szigorításával magyarázható. 2012. január 1-jétől megszűnt az egyórás cégbejegyzés, az adószám kiadása csak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal előzetes ellenőrzése után történhet meg. Ezzel a lépéssel megpróbálják kizárni a cégalapításból azokat a személyeket, akik korábbi cégeikben adósságokat hagytak maguk után, illetve jogsértést követtek el. Az adóhatóság a vizsgálat lefolytatása után megtagadhatja az adószám kiadását.

1. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása

Gazdálkodási forma	2010. ^{b)}	2010. ^{c)}	2011.	Változás, %
	december 31.			
Társas vállalkozás	600 726	564 108	594 097	5,32
Ebből: gazdasági társaság	552 496	552 466	582 144	5,37
Egyéni vállalkozás	1 043 758	1 042 530	1 057 410	1,43
Ebből:				
egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó ^{a)}	384 129	384 129	385 569	0,37
mezőgazdasági őstermelő	355 382	355 382	363 691	2,34
Vállalkozás összesen	1 644 484	1 606 638	1 651 507	2,79
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	15 485	15 485	15 234	-1,62
Nonprofit szervezet	81 614	117 556	120 903	2,85
Egyéb szervezet	79 ^{d)}	1 983	1 865	-5,95
Gazdasági szervezetek összesen	1 741 662	1 741 662	1 789 509	2,75

a) Korábban vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozók. Az egyéni vállalkozásról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény értelmében az egyéni vállalkozói igazolvány kiváltása nem kötelező, a tevékenység végzésének csak az egyéni vállalkozó KEKKH általi nyilvántartásba vétele a feltétele.

b) A szervezetek besorolása a 2002. június 1-jétől hatályos gazdálkodási forma nomenklatúra szerint.

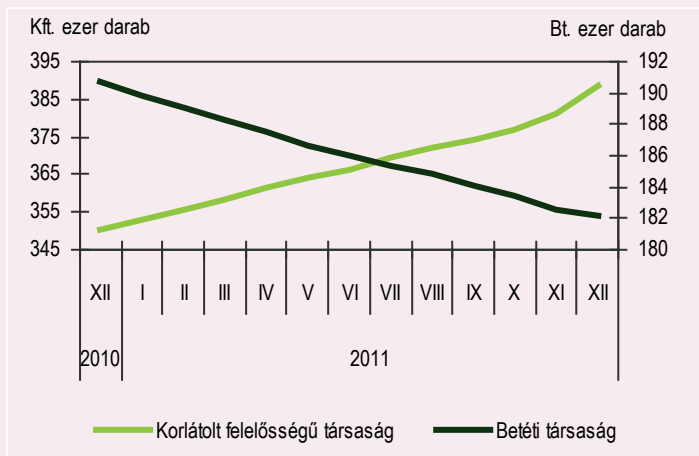
c) A szervezetek besorolása a 2011. január 1-jétől hatályos gazdálkodási forma nomenklatúra szerint.

d) MRP-szervezetek.

A korlátozott felelősségű társaságok mellett a részvénytársaságok száma is dinamikusan nőtt, 6,1%-kal haladta meg a 2010. decemberi szintet. E két gazdálkodási forma népszerűsége továbbra is az alapításukhoz szükséges alaptőke nagymértékű mérséklésével magyarázható – az erről szóló jogszabályi előírás 2007. szeptember 1-jétől hatályos: a korlátozott felelősségű társaságok minimális alaptőkéje 3 millió forintról 500 ezer forintra, a zártkörűen működő részvénytársaságoké 20 millió forintról 5 millió forintra csökkent. Az alaptőkék mérséklése óta mindkét gazdálkodási formában regisztrált szervezetek száma jelentősen növekedett.

A korlátolt felelősségű társaságok és a betéti társaságok számának változása, 2011

1. ábra

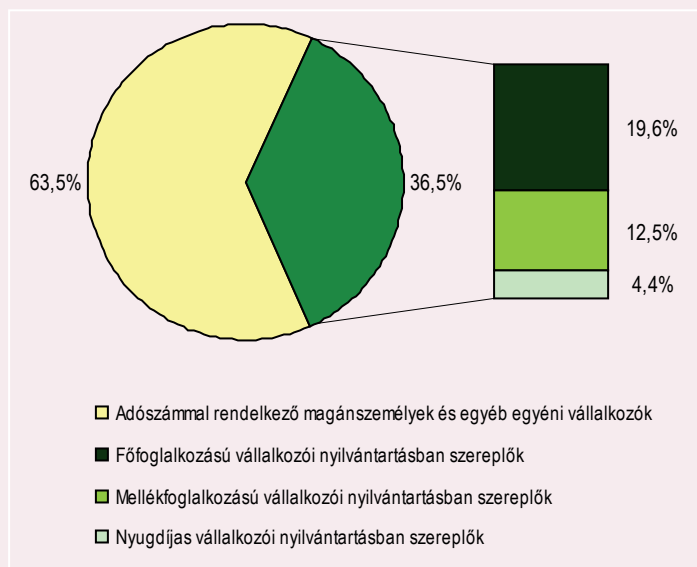
A korábbi évek tendenciája folytatódott, míg a jogi személyiségű gazdasági társaságok száma emelkedett, addig a jogi személyiséggel nem rendelkező csökkenett, mind a betéti társaságok, mind a közkereseti társaságok száma hónapról hónapra kevesebb lett (egy év alatt összesen 4,5, illetve 4,9%-kal).

A nyilvántartásba vett **egyéni vállalkozások száma** 2011 végén több mint 1 millió 57 ezer volt, – az elmúlt év folyamán 1,4%-kal emelkedett. A munkavégzés jellege szerint a mellékfoglalkozásúak 41,9, a főfoglalkozásúak 33, a nyugdíjasok pedig 25,1%-ot képviseltek. Míg a mellék- és a főfoglalkozásúak körében emelkedés volt, addig a nyugdíjas egyéni vállalkozók száma csökkent az egy évvel korábbi szinthez képest.

Az egyéni vállalkozói nyilvántartásba vételre kötelezett egyéni vállalkozók aránya 36,5% volt az összes egyéni vállalkozáson belül. Számuk az év folyamán kismértékben emelkedett.

Az egyéni vállalkozások megoszlása

2. ábra

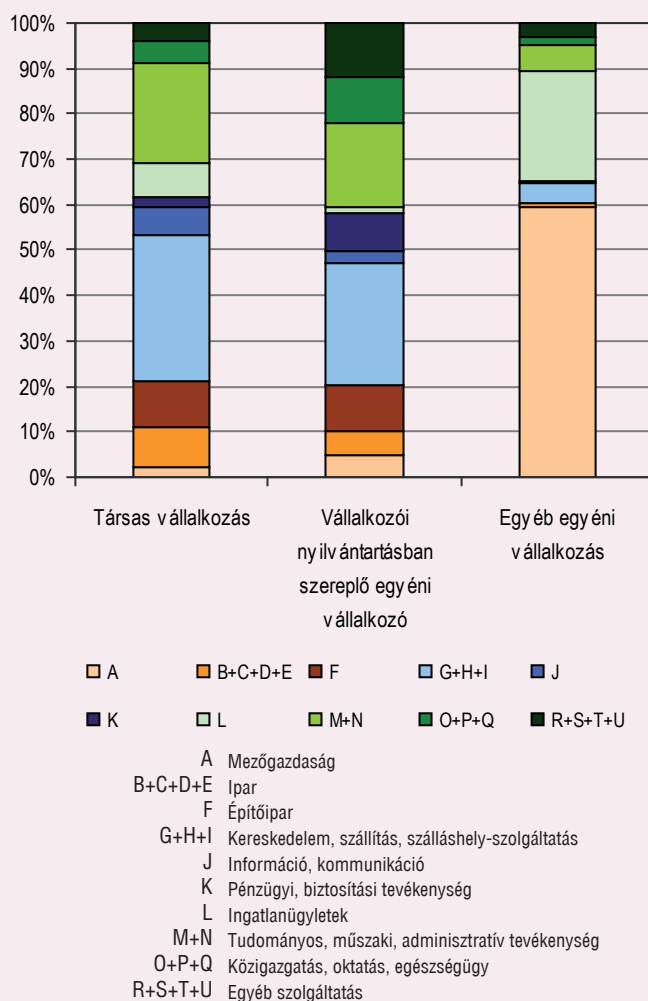
A vállalkozások **területi megoszlása** – az őstermelők kötelező adószám kiváltása óta – jelentős változást mutat a korábbi évekhez képest, ezért érdemes külön vizsgálni a társas és az egyéni vállalkozásokat. A vállalkozások területi elhelyezkedését vizsgálva e két gazdálkodási forma

tekintetében igen jelentős eltérést tapasztalhatunk. A társas vállalkozások több mint felét a közép-magyarországi régióban jegyezték be, a többi régió részesedése 6,3–8,3% között mozog. Az egyéni vállalkozások tekintetében az eloszlás sokkal kiegyenlítettebb: Közép-Magyarország 22,3%-os részesedését a többi régió 9,4–19,2%-kal követi.

A vállalkozások összességének **főtevékenység szerinti eloszlását** vizsgálva a vállalkozások több mint negyede a mezőgazdaságban tevékenykedik, további jelentősebb ágazatok az ingatlanügyletek (13%), a kereskedelem (12,6%), valamint a szakmai, tudományos tevékenység (jogi, számviteli, adótanácsadói, mérnöki tevékenység; 10,4%). A már korábban említett őstermelői regisztrációt követően nőtt meg ilyen mértékben a mezőgazdasági vállalkozások aránya, ezért érdemes külön-külön is áttekintenünk a társas, illetve az egyéni vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlását. A társas vállalkozások esetében a legtöbb vállalkozást a kereskedelemben regisztráltuk (23,8%), utána következik a szakmai, tudományos tevékenység (16,1%) és az építőipar (10,1%). Az eddig viszonylag nagyobb arányú ingatlanügyletek részesedése némileg visszaesett, mivel a 2011. január 1-jétől alkalmazott gazdálkodási formák szerint az ingatlanügyletek területén tevékenykedő társasházak átkerültek a társas vállalkozások közül a nonprofit szervezetek közé. Az átsorolás 35 ezer társasházat érintett. A vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozások esetében a legtöbb vállalkozást szintén a kereskedelemben regisztráltuk (16,8%); további jelentősebb ágazatok a szakmai, tudományos tevékenység (12,2%) és az építőipar (9,9%).

3. ábra

A vállalkozások főtevékenységének megoszlása

- A Mezőgazdaság
- B+C+D+E Ipar
- F Építőipar
- G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás
- J Információ, kommunikáció
- K Pénzügyi, biztosítási tevékenység
- L Ingatlanügyletek
- M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység
- O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy
- R+S+T+U Egyéb szolgáltatás

A vállalkozások létszám-kategóriák szerinti megoszlása a korábbi évekhez képest változatlan. A vállalkozások 99,7%-a kisvállalkozás (ezen belül a mikrovállalkozások aránya 97,8%). A középvállalkozások aránya 0,3%, a nagyvállalkozásoké 0,1%.

Új regisztrációk

Az újonnan regisztrált vállalkozások száma 2011-ben 121 ezer volt, ez 1,2%-kal haladta meg a 2010-ben történt bejegyzések számát. Míg a társas vállalkozások regisztrációinak száma ismét meghaladta az előző évi szintet, számuk 15%-kal emelkedett, addig az új egyéni vállalkozások száma 8%-kal csökkent. Az egyéni vállalkozásokon belül a vállalkozói nyilvántartásban szereplő újak számának növekedése nagyobb mértékben, 9,4%-kal esett vissza.

Főtevékenység szerint az új regisztrációk száma a társas vállalkozások körében az ingatlanügyletek kivételével – ahol csupán kétharmad annyian regisztráltak, mint 2010-ben – minden ágazatban meghaladta az előző évi új bejegyzések számát. A legnagyobb mértékű növekedést az egyéb szolgáltatásban (29,3%) és az iparban (24,2%) tapasztaltuk, a többi ágazatban az emelkedés 12–19% között alakult.

A vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyének más képet mutatnak. Körükben 3 ágazat kivételével csökkent az újonnan indult vállalkozások száma 2010-hez képest. Emelkedést figyeltünk meg az ingatlanügyletekben (6,5%), az iparban (5,9%), valamint az oktatásban és az egészségügyben (3,6%).

2. tábla

Az új bejegyzésű, a csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló, valamint a megszűnt gazdasági szervezetek száma*

Megnevezés	2010	2011
Regisztrált gazdasági szervezetek száma az év végén	1 741 662	1 789 509
Új bejegyzések száma	127 509	126 921
Ebből:		
társas vállalkozás	48 676	54 257
vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó	38 923	35 283
Felszámolási eljárás alá került szervezetek száma	11 269	8 990
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	8 648	7 004
részvénytársaság	97	103
betéti társaság	2 398	1 754
Végelszámolási eljárás alá került szervezetek száma	13 026	23 119
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	6 052	11 959
részvénytársaság	72	87
betéti társaság	6 337	10 443
Összes csődeljárás, felszámolás és végelszámolás alatt állók száma az év végén	51 819	65 168
Megszűnt gazdasági szervezetek száma	72 634	79 426
Ebből:		
társas vállalkozás	27 637	24 679
vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó	28 256	35 996

* A felszámolási eljárás, illetve a végelszámolási eljárás, valamint a csődeljárás alá került társas vállalkozások esetében mindig csak azt az eljárást vesszük figyelembe, amelyik eljárásba az adott vállalkozás a tevékenységének bezárása/lezárása kapcsán először belekeült. Ha egy vállalkozás tevékenységét be kívánja fejezni és ezért végelszámolási eljárás alá kerül, de később végelszámolásból felszámolásba megy át, akkor ezt a vállalkozást csak a végelszámolásoknál számoljuk be a statisztikákba. Így az előforduló duplikációkat figyelmen kívül hagyjuk. Mindig a megszűnés felé vezető út első lépcsőfoka szerint állítjuk elő adatainkat.

Felszámolások

A társas vállalkozások körében indított felszámolási eljárások száma 2011-ben közel 9 ezer volt, ez 20,3%-os csökkenést jelent az előző évhez képest. A legnagyobb arányú visszaesést a betéti társaságoknál tapasztaltuk: az indított eljárások száma a 2010. évi 2398-cal szemben 1754 volt, ez 26,9%-os visszaesést jelent. A felszámolások száma csupán a részvénytársaságok esetében emelkedett 6,2%-kal, 2011-ben 103 cég ellen indult ilyen eljárás.

A hitelezők a legtöbb eljárást – 2010. évihez hasonlóan – a kereskedelmi, szállítási és szálláshely-szolgáltatási ágazatokban, valamint az építőiparban indították a vállalkozások ellen: előbbieik száma 3567, utóbbiaké 1803 volt. Arányában is a legtöbb felszámolási eljárás e két tevékenységgel foglalkozók körében indult az összes regisztrált vállalkozás számához viszonyítva. A legstabilabb ágazatnak az oktatás és az egészségügy bizonyult.

3. tábla

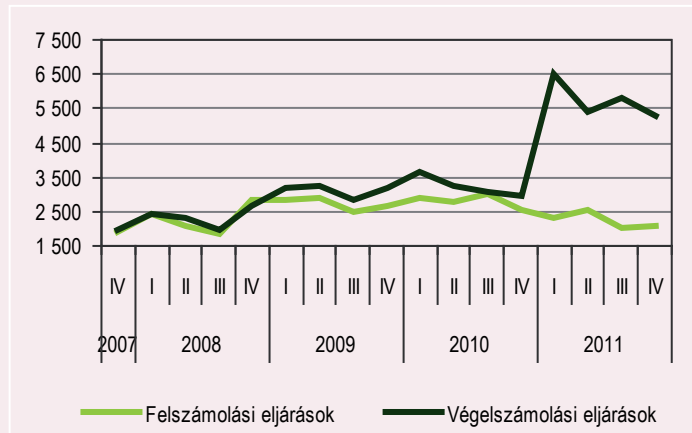
Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységenként, 2011

Ágazatok	Felszámolások aránya, %
F Építőipar	3,01
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	1,87
B+C+D+E Ipar	1,78
L Ingatlanügyletek	1,56
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1,12
A Mezőgazdaság	1,12
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	0,88
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	0,85
J Információ, kommunikáció	0,72
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	0,26

2011-ben minden létszám-kategóriában visszaesett a felszámolások száma az előző évi értékekhez képest. A kisvállalkozások esetében 24, ezen belül a mikrovállalkozások körében 20,9%-kal indult kevesebb felszámolási eljárás, mint 2010-ben. A közép- és nagyvállalkozások kategóriájában indított felszámolási eljárások száma az előző év tendenciájához hasonlóan még tovább esett, a 2010. évi szint 66,4, illetve 62,5%-ára.

4. ábra

A felszámolás és végelszámolás alá került társas vállalkozások száma

A közép-dunántúli régióban – egyetlen régióként – emelkedett a felszámolások száma, itt 17%-kal indult több eljárás, mint az előző évben. A legnagyobb visszaesést az észak-magyarországi régióban tapasztaltuk, ahol fele annyi eljárást indítottak a hitelezők, mint 2010-ben. A többi régióban a csökkenés 25–30% körüli, bár Észak-Magyarországon csak 5%-kal indult kevesebb eljárás.

Végelszámolások

A társas vállalkozások lezárására a végelszámolást választók száma tovább emelkedett, 2011-ben számuk megugrott, a növekedés 78,6% volt. Az összes végelszámolási eljárás 2011-ben 23 ezer volt.

Legnagyobb számban a korlátozott felelősségű társaságok tulajdonosai döntöttek vállalkozásuk lezárásáról, 12 ezer esetben. Arányában is ezek száma emelkedett a legnagyobb mértékben, kétszer annyi végelszámolási eljárást indítottak körükben, mint 2010-ben. Az előző évvel ellentétben 2011-ben a részvénytársaságok esetében tapasztaltuk a legkisebb mértékű emelkedést, csak ötödével több eljárás indult, mint előzőleg. A jogi személyiség nélküli társas vállalkozások (betéti társaságok) végelszámolásainak a száma viszont a 2010. évi szint kétharmadával nőtt.

A végelszámolások száma 2011-ben a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel foglalkozók körében emelkedett a legnagyobb mértékben. Ez valószínűleg összefüggésben áll a lakosság megtakarítási képességének és hajlandóságának csökkenésével. A legkisebb mértékű bővülést az információs, kommunikációs vállalkozások körében tapasztaltuk. A végelszámolási eljárások társas vállalkozások számához viszonyított arányát a 4. tábla mutatja be részletesen.

4. tábla

Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységként, 2011

Ágazatok	Végelszámolások aránya %
F Építőipar	5,68
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4,74
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	4,39
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	3,98
A Mezőgazdaság	3,77
B+C+D+E Ipar	3,52
L Ingatlanügyletek	3,28
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	3,13
J Információ, kommunikáció	3,10
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	2,28

Végelszámolási eljárást döntően a mikrovállalkozások körében indítottak a tulajdonosok: az összes eljárás 98%-át, számuk 67,2%-kal nőtt az elmúlt évben. A középvállalkozások esetében az emelkedés 21,6%-os volt, míg a nagyvállalkozások végelszámolásainak száma megduplázódott. Bár számuk igen csekély volt, ebben a kategóriában a tavalyi 2-vel szemben idén 4 eljárás indult.

A régiókat számba véve Közép-Dunántúl a végelszámolások tekintetében is kiemelkedik, közel háromszor annyi cégbezárást indítottak a tulajdonosok, mint egy évvel korábban. A legtöbb vállalkozást felmutató Közép-Magyarországon volt a legkisebb arányú a növekedés, ebben a régióban másfélszeresére emelkedett a végelszámolások száma. A többi régióban a növekedés mértéke 90 és 160% között mozgott.

Csődeljárások

A csődeljárások száma 2011-ben 108 volt, ez kicsit elmaradt az előző évi 123-tól. A korábbi csődszabályozás nehézkes volt, az adós csak a hitelezők minősített többségi hozzájárulásával juthatott fizetési moratóriumhoz, amit rendszerint nem kapott meg. A módosított csődtörvény rögtön fizetési haladékot ad a kérelmezőnek, és 90 napot biztosít a hitelezőkkel történő megegyezésre, célja a felszámolások kiváltása. 2009. szeptemberi bevezetése óta ugrásszerűen növekedett a csődeljárások száma, az azt megelőző évi pár darabbal szemben. 2008-ban mindössze 2 ilyen eljárást indítottak, 2009-ben már 31-et, és ebből 20-at szeptember után. 2010-ben újabb rendkívüli növekedés következett be, megnégyszereződött a csődeljárások száma, 123 eljárás indult.

Megszűnések

A vizsgált gazdálkodási formák (lásd további táblázatok: 11. tábla) körében összességében a megszűnések száma a tavalyi évi csökkenés után 2011-ben ismét emelkedett. 2011-ben 7,7%-kal több szervezet szűnt meg, mint 2010-ben. A megszűnések számának emelkedése a vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozók nagyszámú megszűnésének következménye. Míg az egyéni vállalkozások megszűnéseinek a száma emelkedett, addig a társas vállalkozások esetében visszaesést tapasztaltunk. Körükben a megszűnések száma 10,7%-kal esett vissza.

A társas vállalkozások esetében eltérő jelenség jellemzi a jogi személyiségű és a jogi személyiség nélküli vállalkozásokat. Míg a jogi személyiségűek megszűnéseinek száma kismértékben emelkedett, addig a jogi személyiség nélkülieké a tavalyi érték háromnegyedére csökkent.

A megszűnések száma csupán egyetlen ágazatban, a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel foglalkozó társas vállalkozások körében nőtt. A többi ágazatot 5 és 21% közötti csökkenés jellemezte. A vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozások gazdasági ágak szerinti megszűnéseinek száma egységesebb képet mutat: minden ágazatban emelkedett a számuk. A legnagyobb arányban a szolgáltatóágazatokban, a legkisebb arányban pedig a mezőgazdaságban és az építőiparban.

A legtöbb vállalkozás a mikrovállalkozások körében szűnt meg, de az emelkedés mértéke csupán 1,8% volt az előző évhez viszonyítva. Kisvállalkozások esetében a tavalyi szinten maradt, középvállalkozásoknál pedig kilentizedére csökkentek a megszűnések. A nagyvállalkozások körében 25%-os emelkedést tapasztaltunk, számszerűleg 10 megszűnés történt, az előző évi 8-cal szemben.

A régiókat tekintve a megszűnések száma Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon emelkedett a legnagyobb és Közép-Magyarországon a legkisebb mértékben.

További információk, adatok, linkek:

[Táblák \(STADAT\)](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Piroska.Bakonyi@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6211

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu